

ПОЛТАВСЬКА
ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА
АДМІНІСТРАЦІЯ

ПДАУ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА (М. КИЇВ)
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ОДЕСА)
УНІВЕРСИТЕТ «ОПТИМА» (М. КИЇВ)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**Стан та перспективи розвитку
рекреаційно-туристичного комплексу
України: природний, соціальний,
економічний та інноваційний аспекти**

13 травня 2026 року

Полтава

УДК [338.48+379.8](082)
С 77

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 9 від 27.04.2026 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний Олександр Валентинович**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Бражник Людмила Василівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Городянська Лариса Володимирівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту, системного аналізу та міжнародних відносин Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;
- **Єгорова Олена Володимирівна**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря Олексій Петрович**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Каролоп Олена Олександрівна**, к. пед. н., доцент, завідувачки кафедри готельно-ресторанної справи Університет «ОПТИМА» (м. Київ);
- **Логвин Михайло Михайлович**, к. геогр. н., доцент, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу Полтавського університету економіки і торгівлі;
- **Олійник Валентина Дем'янівна**, к. геогр. н., доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу Міжнародного гуманітарного університету;
- **Перерва Петро Григорович**, д. е. н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;
- **Федорченко Лілія Вікторівна**, заступник директора Департаменту - начальник управління розвитку туризму, музейної справи та охорони культурної спадщини Департаменту культури і туризму Полтавської ОВА;
- **Шуканова Анжела Анатоліївна**, к. пед. н., доцент, завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка.

Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 13 травня 2026 року). Полтава : ПДАУ, 2026. 229 с.

У збірнику надруковані матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Стан та перспективи розвитку рекреаційно-туристичного комплексу України: природний, соціальний, економічний та інноваційний аспекти». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №429 від 27 березня 2026 року

© Колектив авторів, 2026 рік
© Полтавський державний аграрний університет

*Романько Владислава Костянтинівна,
здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня;
Тютюнник Юрій Михайлович,
к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів,
економічних досліджень і туризму
Полтавський державний аграрний університет*

МІСЦЕ УКРАЇНИ НА РИНКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Туристичний ринок є однією з ключових складових глобальної економіки, що характеризується високим рівнем динамічності, конкурентності та інтеграційних процесів. Туризм формує значну частку ВВП багатьох країн, забезпечує зайнятість населення, стимулює розвиток інфраструктури, транспорту, сфери послуг і виступає важливим інструментом міжкультурної комунікації. В умовах глобалізації та цифровізації ринок міжнародного туризму набуває нових рис: зростає роль онлайн-сервісів, індивідуалізації туристичного продукту, гнучкості туристичних підприємств і швидкості реагування на зовнішні виклики. У цьому контексті позиціонування України на світовому туристичному ринку потребує комплексного аналізу з урахуванням як внутрішніх ресурсів, так і зовнішніх факторів впливу.

До початку повномасштабного вторгнення Україна поступово інтегрувалася у міжнародний туристичний простір, демонструючи позитивну динаміку розвитку. Туристичний ринок України характеризувався зростанням кількості суб'єктів господарювання, розширенням спектру туристичних послуг та розвитком як в'їзного, так і виїзного туризму. Важливим чинником стало вигідне географічне положення держави, що забезпечувало транзитний потенціал і доступність для туристів із різних регіонів. Значні природно-рекреаційні ресурси (Карпатський регіон, узбережжя Чорного моря, природні парки) та багата історико-культурна спадщина формували основу туристичної привабливості країни. Особливу роль у розвитку туристичного ринку відігравали

процеси діджиталізації, зокрема впровадження онлайн-платформ бронювання, автоматизація діяльності туристичних підприємств, розвиток CRM-систем та електронних сервісів, Це сприяло підвищенню ефективності функціонування галузі та покращенню якості обслуговування клієнтів. Окрім того, зростала популярність внутрішнього туризму, що стимулювало розвиток регіональних туристичних дестинацій і диверсифікацію туристичного продукту [1].

Водночас повномасштабна війна стала визначальним деструктивним фактором, який суттєво трансформував функціонування туристичного ринку України. Насамперед відбулося різке скорочення в'їзного туризму, що фактично призвело до втрати одного з ключових джерел валютних надходжень. Значно зменшилися обсяги внутрішніх туристичних потоків через безпекові ризики та обмеження мобільності населення. Було порушено функціонування туристичної інфраструктури, зокрема транспортної мережі, готельного фонду, об'єктів рекреації. Частина туристичних підприємств припинила діяльність або була змушена перейти в режим мінімального функціонування [2].

Разом із тим, аналіз сучасного стану галузі свідчить про появу адаптаційних механізмів і відновлювального потенціалу. Туристичні підприємства активно переорієнтувалися на виїзний туризм, що дозволило зберегти частину ринку та забезпечити економічну стабільність суб'єктів господарювання. Відбулося посилення співпраці з міжнародними партнерами, зокрема туроператорами та онлайн-платформами, що сприяло інтеграції українського туристичного бізнесу у глобальні процеси. Значно зросла роль цифрових технологій, які стали основним інструментом комунікації з клієнтами, просування туристичних продуктів і організації обслуговування. Крім того, спостерігається розвиток внутрішнього туризму у відносно безпечних регіонах, що формує нові туристичні потоки та сприяє локальному економічному розвитку. Важливим аспектом є також формування нового міжнародного іміджу України, який базується на стійкості, відкритості та потенціалі до відновлення. Це створює передумови для майбутнього зростання інтересу з боку іноземних туристів після стабілізації безпекової ситуації.

У стратегічній перспективі місце України на ринку міжнародного туризму визначатиметься здатністю ефективно використати наявний ресурсний потенціал, впроваджувати інноваційні підходи та забезпечити конкурентоспроможність туристичного продукту. Важливими напрямками розвитку є модернізація туристичної інфраструктури, подальша діджиталізація галузі, розвиток сталого туризму, а також активна державна політика щодо просування національного туристичного бренду на міжнародному рівні [3].

Таким чином, незважаючи на суттєві виклики, туристичний ринок України зберігає потенціал для відновлення та подальшого розвитку. Його трансформація в умовах кризи сприяє формуванню більш гнучкої, адаптивної та інноваційно орієнтованої моделі функціонування. У довгостроковій перспективі це дозволяє розглядати Україну як конкурентоспроможного учасника міжнародного туристичного ринку, здатного зайняти вагоме місце серед туристичних дестинацій Європи та світу.

Список використаних джерел:

1. Кожухівська Р., Саковська О. Діджиталізація як елемент розвитку міжнародного туризму та індустрії гостинності. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-93> (дата звернення: 06.04.2026).
2. Гонта О., Пігуляк М. Міжнародний туризм в Україні: реальність і перспективи розвитку в умовах воєнного стану. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 3 (35). С. 61-70. URL: <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/29982> (дата звернення: 06.04.2026).
3. Демко В. С. Значення розвитку міжнародного туризму в світі. *Туризм і гостинність: стан, проблеми, перспективи* : матер. VIII Міжнар. наук.- практ. конф., м. Черкаси, 16 травня 2024 р. Черкаси : Видавчиня Юлія Чабаненко, 2024. С. 28-33. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/handle/123456789/19389> (дата звернення: 06.04.2026).

М. ОДЕСА

Осадчий М. Л.

РОЛЬ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У ВІДНОВЛЕННІ
ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД 143

Осадчий М. Л.

ВПЛИВ СТАНУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ НА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ
УКРАЇНИ 146

Парахненко А. С., Радомська М. М.

ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ГЕОТУРИЗМУ В
УКРАЇНІ 149

Парубець О. В., Каролоп О.О., Собко А. Б.

СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ
СТАНДАРТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В
ОПЕРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ HoReCa ПІД ЧАС
ВІЙНИ 151

Пилипенко К. А.

ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ В
КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ТУРИЗМУ 155

Прийдак Т. Б., Лега О. В., Яловега Л. В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДХОДІВ ДО ВИЗНАННЯ ТА ОБЛІКУ
ДОХОДІВ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 162

Прийдак Т. Б., Сіренко О. В., Канцедал Ю. А.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ
ПОСЛУГ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ
УДОСКОНАЛЕННЯ 167

Пустенко В. О.

Науковий керівник – Олійник В. Д.

ЛІДЕРИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ: ТОП-5 КОМПАНІЙ 171

Романько В. К., Тютюнник Ю. М.

МІСЦЕ УКРАЇНИ НА РИНКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ 174

Рябуха М. С., Горяча О. Л.

ІНТЕГРАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ МОДЕЛЕЙ «ЗЕЛЕНОЇ
ЕКОНОМІКИ» У РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГО «ЗЕЛЕНОГО»
ТУРИЗМУ УКРАЇНИ 177

Ряшко Г. М.

ТЕМАТИЧНІ ГОТЕЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ
ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ У
ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД 181

Сімінко К. В.

РИНОК СТРАХУВАННЯ «ЗЕЛЕНА КАРТКА» В КОНТЕКСТІ
РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ 185